

Masdevallia Kimballiana

HUHTIKUU 2006

© Teksti ja kuva Sirkka Talvimo

Alkuperä

Masdevallia Kimballiana on *M. caudata* n ja *M. veitchiana* n risteytymä, jonka Sander rekisteröi v.1899.

Masdevallia veitchiana kasvaa Perun eteläosan viileillä vuorilla 2000–4000 m:n korkeudessa muinaisten inkojen raunioiden läheisyydessä. Sitä on käytetty monissa risteytyksissä mm. kukan loistavan oranssin värin ja kauniin muodon takia. Hyvissä olosuhteissa se voi kukkia ympäri vuoden. *M. caudata* on kotoisin läntisen Venetsuelan, Kolumbian, Ecuadorin ja Perun sumuisilta vuoristoalueilta. 2000–2500 m:n korkeudesta. Se viihtyy viileässä tai lauhkeassa ilmastossa. Sen kukalle on ominaista sepalien pitkät ja piikkimäisen ohuet kärjet. Molemmat lajit kasvavat yleensä maassa tai kivillä.

Kuvaus

M. Kimballiana kukka on ruskehtavan keltainen ja siinä on punaisia vivahteita. Kooltaan se on n. 8 cm. Sepalien pitkät kärjet ja kuppimaisen kukkamuodon se on perinyt *M. caudata* lta. Kolmesta sepalista kaksi suuntautuu alas ja yksi ylöspäin. Kukat kestävät pitkään, ja niitä voi muodostua yksitellen tai useampia kerralla, mutta kussakin kukkavarressa on vain yksi kukka. Kukinta-aika on talvella ja se voi jatkua parin kuukauden ajan. Kapeat lehdet nousevat yksittäin juurakosta ja ovat korkeintaan 20 cm pitkät.

Hoito

M. Kimballiana viihtyy sekä viileissä että lauhkeissa olosuhteissa. Kasvuajana kesällä alustan pitäisi olla koko ajan kosteana, mutta ilmankosteuden puutetta ei saa yrittää korvata liiallisella kastelulla. Päinvastoin, hellesäällä kastelua pitää vähän vähentää, sillä kuuminen ja kosteus yhdessä lisäävät sienitautien riskiä. Sen sijaan sumutus ja varjoisempaan paikkaan siirtäminen ovat eduksi. Tummat läiskät lehdillä eivät aina kuitenkaan ole sienitaudin merkki, vaan ne voivat johtua stressistä, joka aiheutuu väärästä lämpötilasta. Hyvä ilmanvaihto on tärkeää. Kasvi menestyy parhaiten kesällä ulkona puolivarjossa, esim. rakennuksen itäseinustalla, jonne auringon kuivattava vaikutus ei yllä.

Masdevallia kastellaan 1–2 kertaa viikossa riippuen lämpötilasta. Talvella viileässä kasvatettaessa vettä annetaan säästeliäästi, mutta koska kasvilla ei ole vettä varastoivia bulbeja, kastelua ei saa kokonaan jättää pois.

Villeissä olosuhteissa suihkutusta on syytä unohtaa. Syksyllä kasvini on ulkona mahdollisimman pitkään, mutta ei alle 10 asteessa. Talvella se kasvaa minulla 16–20 asteen lämmössä. tavallisessa asuinhuoneessa, jossa on 400 watin suurpainenatriumlamppu, mutta ilmeisesti se tulisi toimeen valoisalla ikkunalaudalla ilman lisävalaistustakin.

Kesällä lannoitetaan 1–2 kertaa kk:ssa ja talvella harvemmin. Lannoitetta annetaan neljännes tai puolet normaalista määrästä, tai useammin lannoitettaessa lannoitteen vahvuutta vähennetään (N-P-K. 20-10-10 tai 20-20-20).

Ennen lannoitusta on syytä huuhdella kasvualusta puhtaalla sadevedellä, sillä masdevalliat ovat herkkiä lannoitekertymille ja liian vahvalle lannoitukselle. Muutenkin kasvualustan huuhteleminen kunnolla silloin tällöin on hyvä varmuustoimenpide. Kertymät kasvualustaan aiheuttavat lehtien kärkien mustumista ja uusien lehtien epämuodostumista. Masdevalliat ovat kuitenkin sitkeitä kasveja ja kestävät vääriä olosuhteita hyvinkin pitkään, mutta kukinta ei välttämättä onnistu, jos kasvi ei viihdy.

Uudelleenistutuksen voi tehdä 1–2 vuoden välein. Masdevallialle suositellaan hienojakoista männynkaarnaa ja perliittiä tai sammalta perliitin asemasta. Kasvualustan tulee olla melko hyvin kosteutta pidättävä. Istutus on parasta tehdä siinä vaiheessa keväällä, kun ei ole vielä kovin lämmintä eikä ilma ole kuivaa.

Samat ohjeet sopivat moniin risteytyksiin, joissa on käytetty lauhkeilta alueilta kotoisin olevia lajeja. Useimmat luonnonlajit tarvitsevat n. 5 astetta kylmempiä olosuhteita kuin *M. Kimballiana*.

Lähteet:

Mary E. Gerritsen & Ron Parsons 2005: Masdevallias, Gems of the Orchid World.

<http://orchidspecies.com>
